

[Kjelgaard]

En tredje indenlandsk faktor, der spiller en rolle ved dannelsen af renteniveauet, er det enorme underskud på finansloven. Det har den samme effekt, som jeg har gjort rede for under lønudviklingen, nemlig et overforbrug og en overskudskøbekraft, der i høj grad også er med til at forøge underskuddet på betalingsbalancen og forøge vor gæld til udlandet. Det er den økonomiske politik, vi har ført, der i høj grad har været med til at påvirke den udvikling. Historien viser, at der er en ganske nøje sammenhæng mellem den danske rente og underskuddet på betalingsbalancen. Jo større underskud, desto højere dansk rente. Og det er netop betalingsbalancen, der er et af de forhold til udlandet, der spiller en rolle.

Valutareserverne er et andet forhold. Nedgang i valutareserverne giver en dansk rentestigning. Sidste gang, Nationalbanken sænkede diskontoen, var begrundelsen netop en forbedring af valutareserverne.

Der kunne nævnes en række andre forhold. International rentestigning giver dansk rentestigning. Uro på det internationale valutamarked med risiko for højere valutakurser giver selvfølgelig samme resultat. Der kunne nævnes andre faktorer, der spiller en rolle, såvel indenlandske som udenlandske. De er allerede nævnt af andre, men de, jeg har nævnt her, giver et lille indtryk af, hvor svært det egentlig er at reducere renten.

Vi skal angribe de rigtige steder, det vil sige holde lønudviklingen inden for produktionsstigningen og samtidig under den stigning, der finder sted i vore konkurrerende lande, det vil sige holde vor boligstandard på et niveau, vi har råd til, det vil sige slække på vore krav til det offentlige, det vil sige skabe balance i vor samhandel med udlandet, det vil sige nedbringe vor gæld til udlandet, der desværre – og det er måske det alvorligste, når det kommer til stykket – er så stor, at den bogstavelig talt af sig selv vokser hurtigere end den danske produktion, bl. a. takket være forskellen i vores og de længivende landes inflationsrater. Det vil kort og godt sige, at vi skal til at sætte tæring efter næring og så holde op med at straffe opsparringen i det omfang, vi gør det nu. Men det er et helt andet kapitel.

Jeg tror desværre ikke ret meget på, at det er de ting, jeg her har nævnt, kommunisterne vil være med til at rette op på; hvis det var

det, kunne vi for min skyld begynde med det samme. Jeg tror snarere, at man ønsker foretaget nogle indgreb i de naturlige markedsmechanismer, ønsker at få regeringen til at se velvilligt på selektive ordninger for forskellige grupper og den slags, mere dirigering, mere samfundsstyring, nye restriktioner. Det har hr. Jørgen Jensen allerede bekræftet.

Men ligegyldigt hvad man gør, medmindre vi altså angriber de rigtige steder, vil det være indgreb i de naturlige økonomiske kredsløb, og det giver helt automatisk bivirkninger. Det vil helt automatisk betyde udgifter for andre samfundsgrupper. Det ønsker vi ikke. Vi vil gerne i det konservative folkeparti være med til at sænke renten – erhvervslivet trænger alvorligt til det – men det skal foregå naturligt og ikke via en stærkere samfundsstyring. Kunne vi blive enige om at angribe de rigtige steder, og det er bl. a. en række af de ting, jeg her har nævnt, så er vi med, og det skulle glæde mig, hvis kommunisterne også var det.

Melchior (CD):

Jeg er helt enig med hr. Kjelgaard i, at forespørgernes motiver må betragtes med største skepsis, og jeg vil ikke tjene forespørgerne i at gå meget dybt ind i denne dags debat. Vi vil foretrække at tage de økonomiske sammenhænge op til den grundige drøftelse, som de jo til enhver tid har krav på, i forbindelse med debatten om det regeringsoplæg, som kom i går, den debat, som vi får i næste uge. Den anledning finder vi mere passende og mere velegnet.

Der er mange ting, man kan snakke sig til rette om. Jeg tror ikke, man kan snakke sig til nedsættelse af renten. Nu har der været en tidligere finansminister og en økonomisk professor oppe og tale om de sammenhænge, som et renteniveau naturligt falder ind i, så jeg skal ikke prætere at gøre noget tilsvarende i denne omgang. Men jeg har hæftet mig meget stærkt ved nogle overtoner, der naturligvis allerede har været til stede. Dels var det hr. Jørgen Jensens bemærkninger gentagne gange om, at hvis der var politisk vilje til stede, så ville vi have en lav rente, så ville vi ikke have arbejdsløshed her i landet. Hr. Askjær Jørgensen var inde på det samme; det skulle være regeringen, der har gjort 200.000 mennesker arbejdsløse.